

1.

[KAKO DO SEBE]

Kako da počnem? Ništa ne znam, jesam li bolesnik, klijent, pacijent, kupac, prodavac magle? Šta se prvo kaže, onda kada postoji *problem*? Šta je važno? Šta je manje važno, a opet glupost, a može da bude moja glupost? Jer, tamo gde se izgovara, gde ne bi trebalo biti tajni, baš, baš je važno. Presudno važno!

Decenije su iza mene, a ne mogu da pronađem uzrok moje bolesti. Da li sam previše jela ili previše masno unosila? Ili nisam pila tečnost da utolim žeđ? Čovek za somatske bolesti, bolesti tela, može da nasluti uzroke. Doktor će reći: treba oslabiti ili menjati ritam dana. Hodati više, ići na vežbanje. Napisaće na receptu neki lek i popije se pilula. Gotovo. Samo treba biti dovoljno disciplinovan i redovan u terapijama. Ovo-ga puta mislim na medikamente, pilule. Bolest će proći. Temperatura ima svoju tabletu. Srce ima svoju. Svaki organ svoju. Ali šta ću popiti da izlečim celo biće, dušu, misli, strahove? O da, postoje tablete za smirenje, postoje tablete i antidepresivi, samo mom problemu neće pomoći ni jedna takva. Ne želim da budem biljka koja vegetira i ne zna šta se oko nje događa. Znam, rekli bi farmakolozi, psihijatri, a šta ja zapravo znam. Da li sam završila medicinu? Nisam. Odakle mi pravo da osporavam njihovo višegodišnje studiranje? Eto, dala sam sebi pravo, videla sam masu ljudi, nesrećnika koji gutaju tablete kao bombonice, a uspeha nigde.

Problemi im ne prolaze. Problemi se množe, oni povećaju sa dve na tri šarene bombonice i nema rešenja, upadaju u začaran krug, treba im više i više „bombonica”. Sede buljeći u tačku ili postaju još više uplašeni, ako prestanu sa „slatkiši-

ma”. Misle: neće moći mozak da im radi. Navučesh se na lekarsku drogu i umireš od straha kako ćeš bez nje. Panično tražiš po torbi ili džepu kutiju sa spasom. Slučajno da si je zaturio, slučajno da je nema, popilo se, nastaje haos. Kao narkomanu što je potreban spasonosni špric, ili jedna crta belog praha, tako i uplašenom treba spasonosna kutijica iz koje grozničavo vadi jednu, pa dve, pa nekada zalije i onim što ne bi smelo, alkoholom, samo da muka prođe.

Poznavala sam ljude koji su u svojoj panici bili prestravljeni, samo da im neko ne uskrati te medikamente. Možda, možda ja užasno grešim, ali nekako moja vizija izlečenja nije bila kljukanjem pilulama za Lilule, već celo moje biće je bilo ubeđeno, kako mora da postoji magična reč, ili strašan trenutak, bitan, i ja ću, ako ga spoznam, ozdraviti. Svaka moja pora je bila protiv tableta i recepata, procena i menjanja – sad ovaj naziv, sad onaj naziv, a slična ili ista stvar. Nisam želela da budem neko na kome se lekovi ispituju. Jednostavno sam bila ubeđena, ne postoji tableta koja će da mi otkrije razlog mog stanja. A ja želim da baš to saznam. Šta je to učinilo da ne postanem sve, sem ono što sam potajno ili javno maštala? Psihijatar, terapeut, psiholog... svi oni slično znaju, sem što psihijatar daje te čarobne lekiće. Ali zato najmanje vremena posveti pacijentu, klijentu ili kupcu svojih usluga. Mogu se nazvati kako kome drago. Svodi se na isto. Muka je muka. Moja muka nije ista. Tvoj bol boli tebe. Moj bol ne boli tebe, već mene. Moj problem je tebi manji a za mene najveći, nepremostiv. Gledala sam ljude u čekaonicama kod lekara opšte prakse. Neki bi ćutali osamljeni, a neki bi se takmičili sa sagovornicima čija je bolest teža i kako koga boli. Mogu saosećati u tuđoj mucu, ali ne mogu osećati ono što taj neko oseća. Svi smo različiti i moj prag bola nije isti kao tuđi. Ja ću stajati dok mi se utroba raspada, a neko će se za manje bola savijati telo do zemlje i jaukati na sav glas. Kako onda izmeriti koga više boli, a boli? Možda je lakše onom što vrišti i arlauče, jer se ohrabrio da bez straha pusti krike. Možda je opet nepravedno zanemaren. Onog